

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/370/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812216522
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812216522.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej a sudcov JUDr. Gabriely Janákovvej a Mgr. Ivana Kubínyiho v právnej veci navrhovateľa: PEVA SK s.r.o., so sídlom v Trenčíne, Hodžova 1476/7, IČO: 46 824 791, proti odporcovi: Q. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., H. P. XXX/XX, o zaplatenie 648,48 Eur istiny a prísl., na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. marca 2013, č.k. 12C/19/2013-88, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh o zaplatenie 648,48 Eur, ako aj úroku z omeškania 8,5 % ročne z tejto sumy od 14.04.2008 do zaplatenia. Svoje rozhodnutie odôvodnil konštatovaním, že právny vzťah medzi účastníkmi konania založený zmluvou označenou ako zmluva o úvere, i keď ide o zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka, považoval jednoznačne za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy. V tejto súvislosti nepovažoval za významnú skutočnosť, že v čase uzavretia zmluvy o úvere odporca podnikal, pretože ak vôbec zmluvu uzavrel, z obsahu zmluvy o úvere, všeobecných obchodných podmienok úveru, z formulára o zmluvných podmienkach „zmluvy o spotrebiteľskom úvere“, ale i zo samotného návrhu na začatie konania je zrejmé, že právny predchodca navrhovateľa konal s odporcom, resp. s osobou, ktorá zmluvu podpísala, ako so spotrebiteľom. Vyslovil názor, že vzhľadom na právnu úpravu zákona č. 258/2001 Z.z. účinnú v čase uzavretia zmluvy predmetnú zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom možno podriaďiť režimu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. Zákon o spotrebiteľských úveroch patrí do oblasti predpisov občianskeho práva a je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku lex specialis, čo znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z.z., použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, vrátane všeobecných ustanovení o záväzkoch podľa prvej hlavy ôsmej časti Občianskeho zákonníka. Rovnako na spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 až § 60 Občianskeho zákonníka, je potrebné, vzhľadom na ich systematické zaradenie do Občianskeho zákonníka, aplikovať všeobecné ustanovenia o občianskoprávných vzťahoch. Vyplýva to i zo znenia § 54 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka, podľa ktorej možno vyvodiť, že spotrebiteľ si zmluvou nemôže zhoršiť postavenie, ktoré by inak mal pri aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka ako celku. Dodal, že v zmysle § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného ku dňu uzavretia zmluvy, na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Obchodného zákonníka. V závere uviedol, že odporca vzniesol pred súdom námietku premlčania navrhovateľom uplatneného nároku, a preto sa zaoberal súd najskôr otázkou, či je táto dôvodná. Konštatoval, že podľa zmluvy o úvere bola dojednaná konečná splatnosť úveru

dňom 13.06.2008 pri riadnom splácaní úveru v mesačných splátkach. Odporca dlh nesplácal, nezaplatil právnenému predchodcovi navrhovateľa ani časť poskytnutej

sumy. Navrhovateľovi tak uplynula 3-ročná premlčacia doba najneskôr 13.06.2011, avšak návrh na začatie konania podal len 11.09.2012, t.j. po uplynutí 3-ročnej premlčacej lehoty a dokonca aj po uplynutí 4-ročnej premlčacej lehoty podľa Obchodného zákonníka, ak by sa nejednalo o spotrebiteľský úver, a preto jeho návrh bolo potrebné zamietnuť pre premlčanie. Keďže došlo k premlčaniu istiny, dochádza k premlčaniu aj jej príslušenstva, a to zmluvných úrokov, ktoré boli splatné spolu so splátkou istiny, ako i úrokov z omeškania.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol jeho zmenu a vyhovie návrhu na začatie konania v celom rozsahu. V odvolaní poukazoval na to, že zmluva uzavretá medzi jej účastníkmi ako tzv. typová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Vyslovil názor, že zmluva o úvere je ako celok koncipovaná výslovne a len v prospech veriteľa, teda v neprospech odporcu ako dlžníka, na žiadnom mieste tejto zmluvy nie je žiadna sankcia pre veriteľa, naproti tomu odporca je sankcionovaný skoro za všetko. Vzájomné práva a povinnosti účastníkov sú nevyvážené, resp. v nerovnováhe. Veriteľ má len samé práva a dlžník len samé povinnosti. Výška zmluvnej pokuty, tak, ako je dojednaná na viacerých miestach zmluvy o úvere, je v rozpore s ust. § 39 Občianskeho zákonníka a v danom prípade taktiež nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dlžníka ako dodávateľa a veriteľa ako spotrebiteľa. Medzi účastníkmi zmluvy o úvere boli dojednané úroky vo výške 40 % ročne, čo je neprimerane vysoké, lebo dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný a o takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy, čo vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 1 MCdo 1/2009. Citoval ďalej článok 3 ods. 1, 2 Smernice Rady ES 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. S poukazom na tieto skutočnosti preto navrhovateľ považuje zmluvu o úvere podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatný právny úkon pre jej rozpor so zákonom, ako aj s dobrými mravmi, a to celok. Následne citoval ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní si navzájom vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat' a § 457 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. V danom prípade by preto odporca mal vrátiť veriteľovi, čo mu bolo na základe neplatného právneho úkonu plnené zo zmluvy o úvere, t.j. sumu poskytnutého úveru, a teda titulom bezdôvodného obohatenia.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správny. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým sa končí konanie vo veci samej, možno v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písmenami a/ až f/ citovaného zákonného ustanovenia. Navrhovateľ vo svojom odvolaní neoznačuje ani jeden z tam uvedených dôvodov na odvolanie, avšak z jeho obsahu je zrejmé, že súdu prvého stupňa vyčíta nesprávne právne posúdenie veci, čo je dôvodom na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.

Podľa súdnej praxe sa za nesprávne právne posúdenie považuje nesprávny výklad a aplikácia právnej normy alebo použitie právnej normy, ktorú na zistený skutkový stav vôbec nemožno použiť.

Odvolací súd preskúmaním zistil, že súd prvého stupňa vec posudzoval podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, týkajúcich sa premlčania a kto konkrétne podľa ustanovenia § 101, ktoré upravuje premlčanie záväzkových vzťahov a stanovuje 3-ročnú tzv. všeobecnú premlčaciu lehotu, ktorá začína plynúť odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Ustanovenie § 107 stanovuje subjektívnu a objektívnu premlčaciu lehotu pri vydaní plnenia z bezdôvodného obohatenia. V odseku 3 citovaného zákonného ustanovenia, ktorého aplikácie sa v odvolaní domáha navrhovateľ, upravuje prípady, kedy sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali a vtedy prihliadne súd na námietku premlčania, iba ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat'. Jedná sa však len o synalagmatické plnenia z neplatnej alebo zrušenej zmluvy, t.j. ak si po zrušení alebo konštatovaní neplatnosti zmluvy majú obaja jej účastníci navzájom vydať nejaké plnenie, čo je aktuálne najmä pri vzájomných povinnostiach spočívajúcich v obnove vlastníctva a vrátenia kúpnej ceny.

V prejednávanej veci sa však o takýto prípad nejedná, lebo nejde o synalagmatickú zmluvu, keďže povinnosť vrátiť plnenie aj z prípadne neplatnej alebo zrušenej zmluvy by mal len dlžník, t.j. odporca.

Súd prvého stupňa tak opodstatnene prihliadol na námietku premlčania vznesenú odporcom a správne návrh na začatie konania v celom rozsahu zamietol.

Rozsudok okresného súdu bol preto odvolacím súdom potvrdený.

V odvolacom konaní by bol tak úspešný odporca, ktorý by mal v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania, avšak v súvislosti s odvolacím konaním mu trovy nevznikli, a preto mu neboli priznané.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.